

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

**Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.**

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

Pri 1 × objavi 1/4 str. Din 400
" " " 1/2 " Din 200
" " " 3/4 " Din 100
" " " 1/8 " Din 50
" " " 1/16 " Din 25

VI. letnik.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1923.

Štev. 7.

Pred občnim zborom zveze obrnih zadrug v Ljubljani.

Dne 7. maja 1922 se je vršil zadnji občni zbor zveze obrtnih zadrug, na katerem so se sprejeli jako dobri predlogi in nasveti, ki pa niso prišli do uveljavljenja in uresničenja. Temu pa ni krivo načelstvo zveze ali posamezni zastopniki obrtnih zadrug, marveč krivdo moramo iskati povsem drugod. Eden glavnih vzrokov tiči v tem, da se naše zadruge ne zavedajo svojih dolžnosti in ne uvidevajo potrebe, da bi se včlanile v zvezi. Ne samo to, da ne smatrajo za potrebno biti članice zveze, marveč še celo vsakemu se tako dobremu delu, vsakemu zdravemu stremljenju zveze po konsolidaciji in ozdravitvi obrtništva nasprotujejo in kljubujejo.

Imamo žalibog še zadruge in združne načelnike, ki napadajo principijelno vsako delovanje zveze tako, da je vsak uspeh nemogoč. Kolikokrat smo morali slišati na svoja ušesa ugovor, češ, da «nas ne bodo brivci, šuštarji in žnidarji komandirali. Mi si bomo že sami uredili svoje zadeve in zveze ne rabimo prav nič». Tovarišem, ki odobravajo tako postopanje bodisi posameznih zadrug ali tudi združnih načelnikov, prav iz srca privoščimo, da jim organizirano delavstvo čim prej pokaže, kaj pomeni organizacija in kaj se potom organizacije lahko doseže. Niti ene obrtne zadruge ne bi smelo biti, ki bi ne bila včlanjena v zvezi. Kakor so vse zadruge gostilničarjev včlanjene v zvezi gostilničarskih zadrug in kakor so vsi trgovski gremiji in trgovske zadruge včlanjene v zvezi gremijev, tako bi morale biti vse obrtne zadruge včlanjene v zvezi obrtnih zadrug, in sicer, kar jih je v področju ljubljanske oblasti, v zvezi s sedežem v Ljubljani in, kar jih je v področju mariborske oblasti, v zvezi južnoštajerskih obrtnih zadrug s sedežem v Celju.

Kar velja za delavca, kar velja za industrijca in kar velja že za služkinje, to mora veljati tudi za obrtnike, in vsakemu posamezniku tukaj ponovno in resno polagamo na srce skrb za organizacijo in še enkrat samo skrb za organizacijo, da postanemo krepki in močni, in da bo naša beseda kaj zalegla in vplivala na merodajnih mestih. Kolikokrat smo z vso odločnostjo zahtevali odpravo fušarstva, kolikokrat smo zahtevali uvedbo obrtniških sosvetov pri vseh obrtno-političnih stopnjah, kolikokrat smo zahtevali izpopolnitev in zako-

nito določitev vsega obrtnega šolstva na podlagi praktične izobrazbe, kolikokrat smo zahtevali uredbo mojstrskih preizkušenj in kolikokrat smo zahtevali to in ono in bi lahko navedli še nebroj važnih zahtev, a vedno smo naleteli na gluha ušesa in do danes se niti eni naših zahtev ni ugodilo, oziroma do danes se še niti ena naših prošenj ni uslišala.

In zakaj? Zato, ker smo desorganizirani, ker smo preslabi, ker vleče vsak na svojo stran. Vsi sloji, povsod vidimo stremljenje po organizaciji, po skupnem nastopu, samo obrtništvo se sile organizacije še ne zaveda in zato je pri nas še tako žalostno, zato nima pri nas nobena akcija kakega uspeha. Ako bi bili organizirani, složni, bi nas obrtne oblasti in drugi faktorji drugače vpoštevali in bi se tudi gospodje na Bregu malo bolj premislili in bi bili bolj pazljivi, ko predpisujejo včasih obrtnikom, ki delajo z enim ali dvema pomočnikoma večji davek, kakor pa onim, ki delajo z desetimi in več pomočniki. Ako bi bilo drugače, kakor je, potem bi se gotovi krogi ne igrali z obrtniki tako, kakor se danes. Po sebi umevno je, da s tem, če so vse zadruge včlanjene v zvezi, še ni vse doseženo, marveč zadruge se morajo zavedati, da morajo zvezi tudi pomagati s prispevki za kritje zveznih izdatkov. In če hoče zveza svoje delovanje razširiti in storiti vse, kar je njena naloga, potem mora imeti na razpolago denarna sredstva, kajti brez sredstev ni zvezi mogoče, da sploh deluje, kaj še, da bi izvršila z uspehom vse naložene ji predloge in izražene nasvete. Predvsem rabi zveza dobro in vestno pisarniško moč, v obrtnih zadevah dobro poučenega tajnika. Taka moč, ki bi bila zvezi neobhodno potrebna, stane pa danes lepe novce. Ako malo računamo in vpoštevamo današnjo draginjo, moramo računati letno najmanj na 48.000 Din. Poleg tajnika bi se pa neobhodno potrebovalo še drugo uradniško moč, tipkarico, ki brezplačno seveda tudi ne more opravljati te službe. Kje je pa še najemnina za pisarno, kje denar za kurjavo in razsvetljavo, kje so potovalni stroški in kje so drugi upravni stroški. To smo navedli radi tega, da dobe zastopniki obrtnih zadrug malo vpogleda, s kakimi težavami se ima boriti zvezno načelstvo in kako je težko z uspehom izvrševati sklepe zveznega občnega zbora, če nima načelstvo na razpolago potrebnih denarnih sredstev. Zato naj bo naša dolžnost, da pri prihodnjem občnem zboru zveze dobro razmotrivamo vprašanje, kako si hočemo začrtati pot, po kateri bomo hodili in kaj naj se ukrene za financiranje zvez-

nih izdatkov. Neki znan dober prijatelj mi je dal v tem oziru dobro navodilo. Na Kranjskem je približno 60 obrtnih zadrug, ki štejejo skupaj nad 5000 obrtnikov. Vsak obrtnik, ki je včlanjen v zadrugi, naj žrtvuje na dan samo 50 par, to je izdatek za eno slabo cigareto in zveza bi imela več kot dovolj dohodkov. Priznati moram, da je to jako lepo navodilo, ali žalibog neizvedljivo, ker je med nami premalo požrtvovalnosti, premalo zavednosti in premalo stanovskega ponosa. V tem oziru bi si morali vzeti za vzgled delavstvo in prepričali bi se, koliko so delavci glede požrtvovalnosti in zavednosti pred nami. Člani obrtnih zadrug ne poznajo discipline, ne poznajo dolžnosti, poznajo pa zahtevo. Mi stojimo na stališču, da obrtniki ne rabimo nadvlade, temveč resnega in smotrenega dela.

Naše obrtne organizacije ne smejo biti od nikogar odvisne, same morajo delati na to, da si svoj položaj izboljšajo, da združnemu članu res pomagajo v gmotnem in socialnem oziru.

Zato naj bo naša glavna naloga, da na zveznem občnem zboru, ki se bo vršil v nedeljo, dne 15. aprila t. l. natančno premostrimo položaj, v katerem se nahajamo, in storimo vse potrebne sklepe, ki bodo položaj obrtnikov vsestransko izboljšale in da zatremo malodušnost in sebičnost posameznikov. V slogi in delu je moč. — Torej na svidenje in na pomoč!

E. F.

Vračunanje vojne službe.

Ne le samostojnemu obrtniku, tudi obrtniškem naraščaju je zadala svetovna vojna hud udarec. Mnogo pomočnikov pa tudi vajencev je moralo opustiti rokodelsko orodje in prijeti za puško. Čas je potekal, vojna se je začela zavlačevati in z žalostjo je moral gledati vpoklicani, kako ga mlajši, prosti tovariši prehitujejo. Doleta pa ga je morda vrhu tega še nesreča, da ga je v boju pohabilo, tako da svojega dosedanjega rokodelskega poklica ne bi mogel več izvrševati.

Umesten in hvalevreden je bil zato ukaz z dne 7. decembra 1915., št. 364 drž. zak., ki je določil med drugim, da se vpoklicancem odsluženi vojni čas vračuna v čas porabljanja in delovanja, ki je predpisan za pričetek obrta in za dosego obrtnega izpregleda, ako je imel, preden je odšel v vojaško službovanje, tak posel, ki pride v poštev za dokaz usposobljenosti in za dosego izpregleda.

Pojavljati pa so se začeli primeri, da prosijo za vračunanje vojnih let na podlagi ravnokar navedenega ukaza tudi taki, ki so se svojedobno sicer učili nekaj časa kekega obrta, nato pa uk prekinili in se mnogo let pečali s povsem drugimi posli, v katerih jih je zatekel vpoklic k vojakom. Sklicujejo se na ravnokar citirani ukaz. Taka razlaga omenjenega ukaza pa ni pravilna. «Pre d e n je odrinil v vojaško službovanje» je razumeti vsekakor tako, da se vračunava vojna službena doba le onim, ki so radi vpoklica prekinili svoj obrtniški posel, katerim je ravno vojna služba zakrivila, da niso mogli svojega učnega, odnosno pomočniškega razmerja redno nadaljevati in dokončati. Kogar pa ni odtrgal od njegovega obrtnega posla vpoklic k vojakom, temveč je sam prekinil svoj uk — mogoče celo mnogo let pred vojno — in se pečal nato s povsem drugimi posli, za tega zgorajšnja olaj-

šava pač ne velja. Ta olajšava je izjema od pravila in izjemo je treba strogo razlagati. Če besedilo ni jasno in dopušča dvojno razlago, ga je treba tolmačiti z vpoštevanjem vzrokov, zaradi katerih je bila olajšava izdana, in namenov, katere je imela. Vzrok je bil v tem primeru ta, da so vpoklicane in v vojski služee obrtne vajence in pomočnike njih prosti tovariši prehitovali, namen pa ta, da se jim ta zaradi vpoklica in vojaške službe povzročena zamuda in škoda popravi vsaj z vračunanjem. O taki zamudi in škodi pa ne more biti govora pri onih, ki jih vpoklic ni zatekel kot učence ali pomočnike, marveč pri povsem drugih poslih. To razlago potrjujejo tudi tozadevni podobni predpisi za državne uslužbence, katerim šteje vojna služba v državno le, če so bili o priliki vpoklica že v tej službi.

Končno je vpoštevati posledice, ki bi jih imela oporekana razlaga na obrtni stan. Že takemu pomočniku, ki je le z vojno službo prekinil obrtno delo, je potrebna posebna pridnost, da izgubljeno ročnost nadomesti in izpopolni dejansko usposobljenost za samostojno izvrševanje obrtnega poklica. Nemogoče pa je, da bi bil faktično usposobljen tak, ki je dolgo pred vojno opustil uk in se potem pred in med vojno pečal s popolnoma drugimi posli. Sedaj bi se mu štela mnogoletna vojna službena doba in postal bi z enim mahom samostojen obrtnik, ki bi bil pa popolnoma nesposoben. Pomagalska preizkušnja se že naredi; saj vemo, kako se ponekod delajo te pomagalske preizkušnje, o katerih bo treba izpregovoriti še resno besedo. No, in če se ima primeren kapital in ugodno ležeč lokal, se dela lahko tudi z izvežbanimi pomočniki. Na ta način dobimo obrtnike, ki so popolnoma nesposobni in le v škodo strankam in dobremu glasu vsega stanu.

K temu bi bilo le še pripomniti, da je že skrajen čas, da se gori označene ugodnosti o vračunanju vojnih let sploh ukinejo. Po vojski teče že peto leto. Kdor je zaradi vojske zamudil učno in pomočniško dobo, jo je v teh letih že lahko nadomestil. Kdor pa tega ni storil, temu nezadostne usposobljenosti ni zakrivila vojska in zato ne zasluži več olajšav, ki se nudijo le iz ozira na vojno službovanje. Kakor ravno zgorajšnji vzgled kaže, bi bila odprta vrata le zlorabi. Kar se tiče invalidov, ki svojega prejšnjega poklica ne morejo radi pohabljenosti izvrševati, pa naj se jim nudijo še vedno ugodnosti, katere določa glede njih gori citirani ukaz.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v II. četrletju 1923.

(Opozoritev trgovske in obrt. zbornice v Ljubljani.)

I. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo drugi obrok davkov za leto 1923. Ako davek za leto 1923. še ni predpisan, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej izmeri plačani obroki se obračunijo povodom definitivnega predpisa za leto 1923.

V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki se prisilno izterjajo, za kar se zaračunijo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 % terjanega zneska.

II. Občna pridobnina.

Prošnje za enotno obdačenje obratovališč, ki se ne nahajajo v eni in isti davčni občini, se morajo v smislu § 37. zakona o osebnih davkih vložiti najkasneje do konca meseca junija t. l.

III. Posebna pridobnina.

Javni računodajci zavezana podjetja so dolžna vsako leto tekom 14 dni po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobnine.

IV. Rentnina.

Denarni zavodi so dolžni odpremiti rentnino od obresti, izplačanih ali pripisanih v I. četrtletju 1923, do 14. aprila 1923.

V. Dohodnina od službenih prejemkov.

Službodajalci, ki pobirajo dohodnino z odbitkom od stalnih ali izpremenljivih službenih prejemkov, so dolžni tekom I. četrtletja 1923. pobrane zneske odpremiti pristojnemu davčnemu uradu do 14. aprila 1923.

VI. Invalidski davek.

Denarni zavodi so dolžni predložiti davčnim oblastvom do 30. aprila t. l. obračun o invalidskem davku, ki odpade na izplačane ali pripisane obresti hranilnih vlog leta 1922., kolikor presegajo celoletno 100 dinarjev.

VII. Davek na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljalnega prometa, so dolžni do 30. aprila 1923. odpremiti s posebno prijavo davek za I. četrtletje 1923.

Ostali davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po višini prometa, opravljenega v letu 1922., so zavezani plačati sočasno z ostalimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet, predpisanega za leto 1923., v primeru pa, da ta še ni predpisan, v izmeri predpisa za leto 1922.

VIII. Davčni predpisni izkazi.

Davčna oblastva razgrinjajo predpisne izkaze praviloma prvih 15 dni vsakega četrtletja, v drugem četrtletju t. l., torej v času od 1. do 15. aprila t. l. Rok za vložitev prizivov proti davkom, predpisanim z izkazi, ki se razgrnejo v omenjenem času, poteče po preteku nadaljnjih 15 dni, to je koncem aprila t. l.

K zveznemu občnemu zboru.

Minulo bo leto dni, odkar se je vršil zadnji občni zbor zveze. In v nedeljo, dne 15. aprila se imajo zopet sestati zastopniki obrtnih zadrug, da pregledajo delovanje svoje vrhovne instance v preteklem letu in da si začrtajo smernice za bodoče delo.

Delovanje naših obrtnih zadrug ni bilo v preteklem letu zbog nezadostnega umevanja pomena obrtnih zadrug ter premajhnih finančnih sredstev, s katerimi razpolagajo naše obrtne zadrug, zadovoljivo ali vsaj ne tako kakor bi bilo želeti in se je tudi pričakovalo. V bodoče bo treba, da se z gospodarskimi vprašanji intenzivneje bavimo in da

prilagodimo združno delovanje sedanjim socialnim in gospodarskim razmeram ter da zbudimo v članstvu zavednost in večje zanimanje za zadrugo, v kateri je včlanjen.

Redni letni prispevki naj bodo vsako leto določeni v taki višini, da bo možno z ene strani, da krije zadruga vse redne izdatke pa tudi da zadruga participira na izdatkih zveze obrtnih zadrug. Člani zadrug naj se zavedajo, da to ni atentat na njih žepe, temveč nujna potreba za uspešno delovanje zadrug in zveze. Če se hočemo uspešno borovati, moramo imeti orožje na razpolago, da nas ne najdejo razmere in slučajni nepripravljeni.

Dosedaj smo vodili obrambne boje, čakajo nas pa časi, ko bomo morali radi ali neradi voditi tudi naskakovalne boje. Brez temeljite organizacije, brez solidarnosti in discipline se tem idealom ne bomo nikdar približali. Zato greši vsak, kdor vseh treh momentov ne uvaža in pospešuje, kdor v svoji lastni organizaciji ne sodeluje ter zanemarija dolžnosti, ki mu jih nalaga članstvo.

Sicer je v naših vrstah prav mnogo takih, ki vse to priznavajo, a žalibog jih je pa prav malo, ki bi hoteli svojo zmožnost, svoj dar govora in druge svoje talente vsaj deloma, tu pa tam žrtvovati tudi prospehu svoje zadrug, od napredka katere odvisi tudi napredek cele stroke in slednjič dobrobit vsakega posameznika.

Zvezni zbor bo vsekako prinesel bodreče predloge za bodoče delo. Toda s samimi predlogi in sklepi ne bomo okrepili naše zveze, ampak samo strogo izvrševanje sklepov in intenzivno delovanje po predloženih smernicah bo rodilo dobre sadove. Predvsem smatramo za nekaj že samo po sebi umevnega, da v bodoče ne smemo najti niti ene zadrug, ki bi ne bila včlanjena v zvezi, v bodoče ne sme biti niti enega obrtnika brez «Obrtnega Vestnika» in v bodoče ne bi smelo biti zastopnika obrtne zadrug, ki ne bi z vso vnemo in z vso svojo sposobnostjo vzbujal zanimanje za uspešno delovanje v zadrugi in v združni zvezi.

Zveza obrtnih zadrug se pripravlja na svoj občni zbor. Na občnem zboru se bodo obravnavale vse najvažnejše zadeve. Zveza pa mora tudi konstatirati svojo moč in prešteti število svojih članic in v njih včlanjenih obrtnikov. Zveza se bo morala natančno in vestno posvetiti bodočemu delu. Ojačiti bo morala število članic in začeti z intenzivnim delom, ki bo kos vsem težavam in nalogam. Občni zbor bo moral določiti smernice, določiti program za delo. Na občnem zboru naj bi se razpravljalo o vseh težnjah, ki nas obrtnike tako tlačijo, bodisi v davčnih vprašanjih, bodisi v socialnopolitičnih itd. Občni zbor bo za sedanje čase izredne važnosti, zato je dolžnost vseh, da se odzovejo vabilu.

Razno.

«Nakažite zapadlo naročnino!» To pripombo smo napisali z rdečilom nad vzglavjem pričujoče številke «Obrtnega Vestnika» vsem onim, ki se še niso poslužili položnice, katero smo jim poslali v svrhu vplačila zapadle naročnine s 3. številko letošnjega «Obrtnega Vestnika». Toda, žal, malo se jih je zavedlo svoje dolžnosti. Prosimo Vas, da uporabite dotično položnico, kjer je že napisan znesek, ki ga dolgujete na zapadli naročnini, in nam ga z obratno pošto pošljete. Kdor ne bi poravnal zapadle

naročnine vsaj do prihodnje številke, ki bo izšla 15. aprila t. l., mu bomo poslali prihodnjo številko po poštne po-
vzetju, ker, ako hočemo kriti stroške, moramo izterjati
dolgove. V bodoče pa naj oni, ki nočejo plačevati na-
ročnine zlepa, list raje vrnejo! **Upravništvo.**

Pojasnilo. Poročilo o lepo uspelem občnem zboru
obrnega društva na Jesenicah hočemo objaviti, kolikor
mogoče obširno, a nam v tej številki radi nujnih poročil
o občnem zboru zveze obrtnih zadrug primanjkuje pro-
stora. Zato smo morali isto poročilo odložiti za prihodnjo
številko, kar naj nam člani obrtnega društva blagovolijo
oprosti. — Uredništvo «Obrtnega Vestnika».

Krojači radovljškega okraja, pozor! Nikjer ne vla-
dajo med krojači tako žalostne razmere, kakor med krojači
radovljškega okraja. Osebnost nasprotstvo, neverjetno uma-
zana konkurenca, neenotne cene in preveliko število in iz-
koriščanje vajencev cvete nad vse lepo. Veliko je mojstrov,
ki vsled danih razmer živijo slabše kot pomočniki v mestih.
Tovariši, tako ne sme iti dalje, ker to nas pelje v pogubo in
splošno uboštvo. Treba bo napraviti korake, da si stališče
vsestransko izboljšamo in za bodočnost uredimo razmere, ki
bodo samostojnemu obrtniku dostojne in primerne. Življenje
v pomanjkanju in bedi je neznosno in vodi do nezadovolj-
stva, da, celo do obupa. Najti moramo izhod in pot do bolj-
ših razmer, in to je, da si osnujemo za radovljški politični
okraj svojo strokovno zadrugo krojačev in krojačic. Pri
spretnem in delavnem vodstvu zadruga se da marsikaj do-
seči, kar danes pogrešamo, predvsem, da si napravimo vsaj
približno enoten cenik, katerega naj bi se vsi dosledno držali.
Znano mi je, da danes delajo tovariši brez vsake kalkulacije
za take cene, da niti svojih stroškov ne krijejo, kaj še, da bi
jim kaj ostalo za kritje življenjskih potrebščin ali pomoč na
stara leta. Treba bo odstraniti „fušarje“, katerih je danes
nebroj v naših krajih in nam upravičenim mojstrom delajo
prav občutno in umazano konkurenco itd. Vse to nam bo
mogoče doseči le tedaj, če si ustanovimo svojo lastno za-
drugo, ki bo ščitila naš interes in se z vso odločnostjo za-
vzela za naše pravice in upravičene zahteve. Pozivljam vse
tovariše našega okraja, ki se strinjajo z ustanovitvijo lastne
zadruga, da to potom dopisnice sporoče na naslov: „Obrtno
društvo“, Jesenice-Fužine št. 148. Ne strašimo se dela, kajti
uspeh nam je zagotovljen in dosegli ga bomo pa seveda le
tedaj, ako bomo složni in edini. Torej, tovariši, na delo! I. G.

† **Henrik Oman.** Dne 12. marca 1923. se je za več-
no preselil član Slov. obrtnega društva tovariš Henrik
Oman, kotlarski mojster v Mariboru, v najlepši moški
dobi v 45. letu. Kdor je poznal našega tovariša Omana,
ta ve, da pokojni ni bil samo dober oče svoje družine,
katera je v njem izgubila vso svojo oporo, marveč je
bil naš Oman dober obrtnik in še boljši in iskreni prija-
telj vseh obrtnikov. Bil je odkrit in zvest, za naše dru-
štvo vnet član, zato so mu obrtniki izkazali svojo zad-
njo čast, da se je kljub skrajno neugodnemu vremenu
vendar pogreba udeležilo obrtništvo v velikem šte-
vilu in spremilo svojega tovariša na prerani večni po-
čitek. Slovensko obrtno društvo je na njegovo krsto
položilo venec s slovensko trobojnico in napisom
«Svojemu tovarišu, Slov. obrtno društvo». Ob krsti ga
je spremljalo šest tovarišev članov Slovenskega obrt-
nega društva. Na odprtem grobu se je hotel posloviti
v imenu Slovenskega obrtnega društva predsednik
Novak, toda od ginjenja nad izgubo zvestega tovariša
ni mogel izpregovoriti besede. «Dragi Oman, bil si
nam prijatelj in tovariš, ljubil si svoje stanovske tova-
riše, zato bode ostalo tvoje ime vsakemu obrtniku, ka-
teri te je poznal, v trajnem spominu. G. soprogi in
otrokom izražamo naše sožalje, tebi pa, dragi tovariš,
bodi lahka zemlja, v kateri počivaš!»

**Vsi kleparski, instalacijski in kotlarski mojstri v ljub-
ljanski županiji** se naprošajo, da vpošljejo svoje naslove
čim prej pokrajinski zadrugi v Ljubljani v roke načel-
nika g. Jakoba Babnika, Kapiteljska ulica št. 3, da jih
more o združnem poslovanju obvestiti.

**Redni letni občni zbor zadruga kleparjev, instalaterjev
in kotlarjev** se je vršil v nedeljo dne 18. februarja v sejni
dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Občnega zbora
se je udeležilo nad dve tretjini združnih članov, kot
zastopnik obrtne oblasti gospod dr. Čehun in kot zastop-
nik zveze obrtnih zadrug načelnik tovariš Franchetti. —
Občni zbor je otvoril in vodil načelnik g. Jakob Babnik.
Iz tajnikovega poročila je posneti, da je imela zadruga
v 1922. letu 23 odborovih sej, na katerih se je razprav-
ljalo o tekočih zadevah, zlasti glede mezdne gibanja
pomočnikov. Tekom leta je k zadrugi na novo pristopilo
7 kleparskih mojstrov, 3 instalaterji in 1 kotlar. Koncem
leta šteje zadruga 40 članov, pri katerih je zaposlenih
68 vajencev in 64 pomočnikov. Oproščenih je bilo 19 va-
jencev in na novo sprejetih pa 33. Zadruga je imela
10.766 K dohodkov in 7001 K izdatkov. Proračun za leto
1923. znaša 10.000 K izdatkov, ki se bodo krili z redno
letno doklado združnih članov. Pri spremembi združ-
nih pravil se je sklenilo, da zadruga razširi svoj delokrog
na vso Slovenijo, in sicer za kleparje, instalaterje in
kotlarje s sedežem v Ljubljani. Krovci so si ustanovili
svojo strokovno zadrugo. Sprejemnina združnih članov
in vajencev, kakor tudi oprotnina vajencev se je izdatno
zvišala in učna doba za omenjene obrti se je razširila
na štiri leta. — Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni:
za načelnika g. Jakob Babnik, instalater; za podnačelnika
g. E. Ekar, klepar in instalater; za odbornike gg. Al.
Šmerkol, Peter Žitnik, Ivan Jerančič, Lovro Pičman,
Alojzij Goršič, Ivan Wostner, Primož Justin in Josip
Babšek; za namestnike gospodje: Ferdo Ferenc in Juri
Košar; za preglednika računov gg. Anton Gantar in Josip
Remžgar. Tajniške posle vodi g. Viktor Fligl. Za vpiso-
vanje vajencev se je določilo vsako zadnjo nedeljo v me-
secu. Oprostitev vajencev se vrši vsako zadnjo sredo
meseca marca, junija, septembra in decembra. Prošnje
za oprostitev je treba vlagati osem dni pred preizkušnjo
v roke združnega načelnika. Predsednik preizkuševalne
komisije je gospod Ivan Jerančič.

**Redni občni zbor zadruga rokodelskih in dopuščenih
obrtnov v Mokronogu** se je vršil v nedeljo dne 25. marca
v gostilni «Pri Majcenu». Občnega zbora se je udeležilo
prav lepo število članov in zvezni načelnik, tovariš
Franchetti iz Ljubljane. Občni zbor je prav spretno vodil
požrtvovalni načelnik tovariš Kuhar. Zadruga ima 193
članov in 65 vajencev; pomočnikov se žalibog ne pri-
glasuje, ker ne odgovarja predpisom združnih pravil in
predpisu obrtnega reda. Zadruga je imela v letu 1922.
3824 K 55 v dohodkov in 2228 K izdatkov. Združno pre-
moženje znaša 1596 K 55 v. Zvezni načelnik tovariš
Franchetti je na to poročal o važnih socialnih in gospo-
darskih razmerah ter bodril združne člane k skupnemu
in složnemu delu. Tovariš Lugek se je prav v zbranih
besedah upravičeno pritoževal o predpisih mesečnih pri-
spevkov za vajence, okrožnega urada za osiguranje de-
lavcev. Ugotavljal je, da, če mojster daje vajencu vso
oskrbo, mora zaradi tega plačevati za vajenca večje
mesečne prispevke, kakor pa če ima vajenec hrano
doma pri starših, torej ima dvojno škodo za njegovo
dobroto. Vsak obrtnik se bo v bodoče premislil dajati
vajencu oskrbo, ker bo za to dobroto moral plačevati
še večje prispevke okrožnemu uradu. Naprosil je zvez-
nega načelnika, da naj skuša ta nedostatek na merodaj-
nem mestu spraviti v debato in tozadevne predpise v

prilog obrtnikov spremeniti. Predlog, da se vpisnina članov in vajencev ter oprostnina vajencev in taksó za pomočniško preizkušnjo zviša iz kronske veljave v dinarsko, se je soglasno odobril. Končno se je zadrúžna doklada za leto 1923. določila na 5 Din za vsakega člana. Sklenilo se je tudi prirejati tovariške sestanke, na katerih se bo poročalo o raznih tekočih zadevah.

Vsa stavbna podjetja in vsa stavbo oddajajoča mesta se obveščajo, da naj vse proračune z načrtom za vodovodno instalacijsko stroko glede novih stavbnih instalacij vpošljejo načelstvu pokrajinske zadruge kleparjev, instalaterjev in kotlarjev v Ljubljani, v roke g. Jakoba Babnika, inst., Kapiteljska ulica št. 3. — Glasom zadrúžnega sklepa se ne bo oziralo na posameznim obrtnikom vposlane ponudbe.

Občni zbor pokrajinske zadruge fotografov se je vršil v petek dne 23. marca v restavraciji pri «Mraku». O poteku občnega zbora nismo dobili nobenega poročila. Zeleti bi bilo, da nam ga zadruga čim prej vpošlje, da ga objavimo.

Nové zadruge. V nedeljo dne 25. marca sta se vršila ustanovna občna zbora zadruge čevljarjev v Brežicah in pokrajinske zadruge krovcev v Ljubljani. Poročilo o občnih zborih prinesemo v prihodnji številki. Za danes le pozdravljamo obe na novo ustanovljeni zadrugi in jima želimo dobrega uspeha.

Obrtna banka. Redni občni zbor delničarjev «Obrtne banke» se bo vršil v ponedeljek 16. aprila v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Obrtniki-delničarji, udeležite se istega!

Imetnikom predvojnih negažiranih obveznic. Delegacija ministrstva financ objavlja uradno: Gospod finančni minister je na poziv reparacijske komisije v Parizu z odlokom z dne 9. marca 1923 D. br. 4417 odredil, da naj se vse obveznice predvojnih negažiranih dolgov bivše avstro-ogrške monarhije, ki so na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in jih mora naša država prevzeti v plačilo, vzamejo iz obteka in zbero pri generalni direkciji državnih dolgov. Na podlagi tega odloka pozivljam vse imetnike navedenih obveznic, da naj jih najdalje do 13. aprila 1923 izroče finančnim ustanovam, ki so določene, da izvrše ta posel. Obveznice, ki se ne bi odvedle — ne glede na to ali so žigosane ali ne — se ne bodo vpoštevale pri razdelitvi predvojnih dolgov in se ne bodo konvertirale v papirje naše države. Nove obveznice bodo dobili samo oni, ki so izročili državi svoje stare obveznice. Obveznice bodo sprejemali: 1.) Generalna direkcija državnih dolgov. 2.) Okružne in sreske finančne uprave na teritoriju Srbije in Črne gore. 3.) Oblastna financij, direkcija v Novem Sadu in njene področne okružne in sreske finančne uprave. 4.) Finančna delegacija v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu ter vsi davčni uradi na ozemlju Bosne, Hrvatske, Dalmacije in Slovenije. Obveznice se bodo jemale iz obteka po določilih pravilnika D. br. 4019 z dne 9. avgusta 1920. (Uradni list 97/313 z dne 23. avgusta 1920) na isti način, kakor so se jemale iz obteka obveznic vojnih posojil. Obveznice, ki niso v rokah lastnikov samih, marveč so deponirane in hranjene iz kateregakoli naslova pri bankah, državnih ali privatnih ustanovah ali privatnih osebah, morajo odvesti oni, ki jih shranjujejo in jih upravljajo. Shranjevalci so lastnikom materialno odgovorni za škodo, ki bi utegnili zadeti lastnika, ako se obveznice ne bi pravočasno odvedle. To pa velja samo za obveznice, ki se nahajajo na našem ozemlju. Glede obveznic, ki so deponirane v inozemstvu, se bo postopek pozneje določil. Ustanovam, določenim, da jemljejo obveznice iz obteka, naj se izročajo izključno samo obveznice, ki so bile žigosane z našim žigom. Vse ostale obveznice, to so: 1.) Obveznice,

ki slučajno niso bile žigosane, torej sploh nežigosane; 2.) obveznice, ki so žigosane poleg z našim žigom tudi še z žigom kake tuje države (Avstrije, Madžarske, Češke itd.) in 3.) obveznice, ki so žigosane samo z inozemskim žigom, naj se pošljejo v denarnem pismu neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu. Pošiljalci je priložiti kolka prosto prošnjo, v kateri morajo biti navedene predložene obveznice po njih vrsti, emisiji, po serijah in številkah ter nominalni vrednosti. Za prejete obveznice bodo izdajala finančna oblastva in davčni uradi strankam reverze (prejemna potrdila), podpisane po dveh uradnikih (po uradnem predstojniku in še enem uradniku) in opremljene z uradnim pečatom. Te reverze je treba skrbno shraniti, ker se bodo izdajale nove obveznice samo proti vrnitvi reverza.

Obrtno-industrijska izložba v Mariboru. Tako se glasi naslov izložbe, katera se bo vršila od 29. julija do 15. avgusta 1923. in na katero že danes naše obrtnike in industrijce opozarjamo, da naj se na isto z vso vnemo pripravijo, ker se je izkazalo, da take čisto obrtne izložbe prinašajo obrtniku in industrijcu večji razvoj in zaslužek kakor drugje. Večje prireditve, katere so namenjene trgovini in prometu in po navadi se med velikimi mali obrtni izdelki skrijejo, ne pridejo do vpogleda. Da je temu res, smo imeli priliko se o tem prepričati, zato snujmo le svoje izložbe, in sicer redno vsako leto. Pazili bomo le na to, da istočasno z drugimi prireditvami ne pridemo. Natančneje bomo še o tej izložbi pisali, da seznanimo vsakega obrtnika z njo. Prijave že sedaj sprejema razstaveni odbor v Mariboru, Aleksandrova cesta 22.

Sejski Vestnik, ki bo oficijelno glasilo III. Ljubljanskega velesejma, vršečega se od 1. do 10. septembra 1923, bo izšel dne 15. t. m. in bo perijodično izhajal do otvoritve letošnje prireditve, bo prinašal zelo zanimivo vsebino in se bo izdal v visoki nakladi. Razširjen bo ne samo po Jugoslaviji, ampak tudi v inozemstvu ter tiskan v vseh srednjeevropskih jezikih. Prinašal bo aktualne gospodarske članke in splošne, tako za industrijski in trgovski svet kakor tudi za konsumente važne informacije. Zato ga bo vsakdo čital z največjim zanimanjem in se inseriranje v njem v resnici izplača. Vsem pridobitnim krogom toplo priporočamo, da se poslužijo te ugodne in uspešne prilike. Vestnik bo izhajal v kvartformatu in stane oglas na celi strani 1000 Din, manjši oglasi temu razmerno. Blagovolite poslati tozadevno naročilo čim prej uradu Ljubljanskega velesejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

Prošnje za dopotovanje inozemskih delavcev. Glasom razpisa ministrstva za socialno politiko z dne 7. januarja 1923, št. 771, so se določila glede vlaganja prošenj za dopotovanje inozemskih delavcev izpremenila v toliko, da je te prošnje pošiljati direktno ministrstvu socialne politike, odseku za posredovanje dela. To jih bo takoj rešilo in dostavilo ministrstvu notranjih zadev v svrhu izdajanja potrebnih obvestil našim konzularnim zastopstvom v inozemstvu, kakor tudi prosilcem. V prošnji mora biti navedeno: ime in priimek zaprosenega delavca, njegova specialna stroka, državljanstvo, narodnost, družinske razmere in navedba, če ima prosilec protokolirano firmo, ki se bavi s takimi posli, za katere delavčeva stroka prihaja v poštev. Za nekvalificirane delavce se dopotovalno dovoljenje ne izdaja. — Odpade torej vlaganje prošenj preko lokalnih oblastev, delavskih posredovalnic, inšpekcij dela itd., kar je povzročalo veliko izgubo časa.

Paketni promet z Reko še ni odprt. Ker sprejemajo nekatere pošte tudi pakete za Reko, jih poštno in brzojavno ravnanstvo opozarja, da paketni promet z

Reko za sedaj še ni odprt. Ministrstvo je naročilo vsem izmenjevalnim poštom, da naj take pakete vračajo sprejemnim poštom kot nedopustne.

Hitrejšje odpravljanje pisem. Da bi se pisma čim hitreje odpravljala, je minister saobračaja sporazumno z ministrom za pošto in brzojav izdal naredbo, naj brzojavski, kadar na posameznih postajah dohite osebne vloge, prevzamejo od njih pisemske vreče.

Carine prost uvoz zidne in strešne opeke. Carinski svet je na svoji seji dne 27. februarja 1923. izdal odlok, katerega je minister financ s številko 13.005 odobril in se glasi sledeče: Da se odredba člena 193. finančnega zakona za leto 1922. in 1923. razume, se pojasnjuje, da je uvozne carine prosta opeka za zidanje iz točke 1/a in strešna opeka samo iz točke 1/b Tbr. 493.

Odprava gostiln v stanovanske svrhe. Pečuska mestna uprava je odtegnila licenco 40 gostilničarjem in gostilniške prostore nakazala v stanovanske svrhe. V Pečuhu je ostalo kljub temu še 100 gostiln.

Stanje Narodne banke z dne 15. marca 1923. Aktiva: metalna podlaga 349 milij. — posojila 1.509.000.000, račun za odkup kronskih novčanic 1.509.000.000 — račun začasne zamenjave 297.500.000 — državni dolg 2.956.500.000, vrednosti državnih domen 2.138.200.000, saldo raznih računov 89.700.000 Din. Skupaj 8 milijard 578.600.000 Din. — Pasiva: plačani del glavnice 18.600.000 Din, rezervni fond 4.900.000 Din, novčani- ce v prometu 5.379.700.000 Din, državni račun začasne zamenjave 297.500.000 Din, državne terjatve 216.800 tisoč Din, razne obveze 522.500.000 Din, terjatve države za lombard domen 2.138.300.000 Din, skupaj 8 milijard 578.600.000 Din. — Stanje papirnatega denarja se je zmanjšalo za 47.200.000 Din, isto posojilo za 18 milijon 100.000 Din. Obrestna mera znaša 6%, za lombardna posojila 7%.

Ostrenje pil. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje na dan 12. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne pismeno licitacijo glede oddaje ostrenja 6000 komadov raznih pil. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Narodna banka in trgovanje z devizami. Iz Zagreba poročajo: Ker se Narodna banka pripravlja na trgovanje z devizami, je pričela prevzemati uradnike iz drugih bank. Tako je zagrebska podružnica prevzela že uradnike iz Eskomptne banke.

Kr. šumska uprava na Bledu prodaja v verskozakladnem in državnem gozdu približno 2150 plm³ mehkega porabnega lesa, 600 prn³ trdih in mehkih drv in 280 prn³ smrekovega lubja. S kolekom 3 Din, takso 20 Din in 10% vadijem opremljene ponudbe je poslati do 7. aprila 1923. enajste ure šumski upravi na Bledu, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Delniška stavbinska družba «Union» v Ljubljani izplačuje za leto 1922. dividendo po 12 Din 50 par na delnico, počenši z dnem 1. julija 1923.

Razstava otrokove umetnosti v Zagrebu. Za to razstavo, ki jo je priredil «Proljetni salon», vlada veliko zanimanje. Posetilo jo je razen odraslih že preko 2000 šolskih otrok. Prireditelji nameravajo to razstavo prenesti pozneje v Beograd in v Ljubljano.

Tarifa o konjaških pristojbinah. Po ministrstvu trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani, odobrena začasna tarifa o konjaških pristojbinah je nabita na mestni deski interesentom na vpogled.

Dobava pohištva, namizne posode in pribora. V pisarni intendantskega odseka odelenja za mornarico v

Zemunu se bo vršila dne 12. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave pohištva, namizne posode in pribora za Pomorsko vojno akademijo. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava moke. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 6. aprila t. l. ustna licitacija glede dobave 385.000 kg pšenične krušne moke (tipa 80 %). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava žeblijev. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje dobavo 40.050 kg raznih žeblijev. Ponudbe je vlagati najkasneje do 7. aprila t. l. 10. ure dopoldne pri načelniku ekonomskega odelenja Uprave državnih monopolov v Beogradu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava krtačarskega materijala. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 17. aprila t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave krtačarskega materijala. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava signalnih zastavic. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 18. aprila t. l. ofertalna licitacija glede dobave 520 signalnih zastavic. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Predmeti, za katere se mora pri izvozu osigurati valuta. Za nastopno blago je odrejeno predhodno osiguranje valute pri Narodni banki in njenih podružnicah: 1.) za moko in vse vrste pridelkov žita, 2.) za konopljo, 3.) za otrobe, 4.) za živo živino, 5.) za meso in mast, 6.) za zaklane živali, 7.) za mesne izdelke, 8.) za posušeno sadje, 9.) za predelano sadje razen pekmeza, 10.) za jajca, 11.) za cement in 12.) za kamen za izdelavo cementa.

Zanimanje italijanskega in ameriškega kapitala za industrijo Vojvodine. Novosadska trgovinska zbornica je dobila poročilo iz Rima, da dospe te dni v Novi Sad mešana italijansko-ameriška komisija, ki bo posetila vsa industrijska podjetja v večjih mestih v Vojvodini. Komisija namerava uvesti pogajanja glede ustanovitve večjih podjetij z italijansko-ameriškim kapitalom.

Za izvoznike v Anglijo. Iz Londona poročajo, da je spodnja zbornica v drugem čitanju sprejela zakonski načrt, po katerem morajo biti vse vsote mesa in poljskih pridelkov, ki se uvozijo iz inozemstva, opremljene z znakom, ki označuje njihov izvor.

Kolkovanje vlog na konzulate. Generalni konzulat naše kraljevine v Newyorku opaža, da so vloge, ki se pošiljajo iz tuzemstva neposredno na naslov naših diplomatskih zastopstev in uradov, večinoma nekolkovane. Zato se opozarjajo stranke, da veljajo za diplomatske urade isti kolkovski predpisi kakor za tuzemske urade in oblasti. Generalni konzulat javlja, da se nekolkovane vloge iz tuzemstva ne bodo jemale v poštev, razen vloge, tičeče se zapuščinskih zadev, kjer se bodo kolkovinske pristojbine zahtevale naknadno od prosilcev.

Velik dobrotnik slepcev. Častni predsednik «Permanent War Blind Relief Fund» (Mednarodno društvo za vzdrževanje slepcev) g. Cromwell, s čigar pomočjo je bil tudi zgrajen dom za slepce v Zemunu, je poslal na kraljev naslov 250.000 Din s prošnjo, da se ta denar porabi za ustanovitev knjižnice za slepce v domu za slepce v Zemunu.

Koliko izdajo države za šole. V posameznih evropskih državah znašajo stroški za šole v letu 1921./1922. v avstrijskih zlatih kronah: V Angliji 30, na Holandskem 28.7, na Švedskem 20.2, na Danskem 19.6, na Češkoslovaškem 10.5, v Franciji 9, Belgiji 6.3, Španiji 5.1, Italiji 3.4, Jugoslaviji 3, Avstriji 2.6, Bolgariji 1.5 krone na vsako glavo prebivalstva.

Lokomotive na podlagi vojne odškodnine. Prometno ministrstvo je naročilo za tekoče leto 300 modernih novih lokomotiv na račun vojne odškodnine.

Sič: Narodni okraski na orodju in pohištvu I. Že dolgo nam je znano, da namerava Probuda preblicirati vse, kar nam je še preostalo od slovenske narodne umetnosti, da se po možnosti oživi ali pa ostane vsaj v živem spominu. Krasne zbirke narodne umetnosti, ki jih hranita državni muzej in pa profesor tehnične srednje šole Grebenc, bodo takim publikacijam dale temelj. Najmarljivejši član Probude v tem oziru, profesor Sič, pa je s pomočjo različnih faktorjev, zlasti kr. vodstva šolskih knjig in učil, izdal že na svojo roko nekaj prav lepih in velevažnih zbirk in knjig, od katerih naj omenimo zlasti v kr. zalogi šolskih knjig v Ljubljani naprodaj se nahajajoči zbirki: «Narodne vezenine» in «Narodni okraski na pirhilih in kožuhih». Tema zbirkama je sledila v kr. zalogi šolskih knjig in učil nova zbirka: «Narodni okraski na orodju in pohištvu», I. del, kateremu bo leto za letom sledil še po en del. Profesor Sič, ki je najprej izdal okraske na preslicah in na skrinjah ter okraske na posteljah in zibelkah, misli izdati še okraske na omarah in nadaljevati z okraski na posteljah ter na različnem hišnem orodju. Istotako misli v tej zbirki pri kr. zalogi šolskih knjig in učil nadaljevati profesor Grebenc z različnim hišnim orodjem in kmetsko opravo s pravcatimi načrti za mizarje ter izdati tudi tesarske

narodne okraske zlasti za lesene stavbe, strehe itd. V tem pogledu je naša narodna umetnost, zlasti gorenjska, skoraj enakovredna švicarski in tirolski, samo da naši slovenski rokodelci in stavbeniki še vedeli niso, kje in kako črpati iz narodnih zakladov. Kot pravi vodič na tem polju, katerega zasluge naš narod nikoli ne bo smel pozabiti, je profesor Sič, ki nam je obudil tudi narodne noše in od katerega pričakujemo še več publikacij o slovenski ženski umetnosti, dolžnost kr. zaloge šolskih knjig in učil pa je, da prof. Siču pomaga reševati potomec narodne zaklade, kolikor se jih še rešiti dá. Brez Sičevih zbirk ne sme biti več nobena slovenska olikana hiša, noben narodno zaveden obrtnik, biti morajo kot dokaz naše kulture na razpolago tujcem v čakalnicah naših zdravnikov, zdravilišč in hotelov ter se morajo najti za širši narod v vsaki šolski in ljudski izobraževalni knjižnici. Več o tej novi zbirki izpod strokovnjaškega peresa prinesemo v eni prihodnjih števil.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

**Izdelovalnica
raznih voz.**

MIH. LOŽAR
Radomlje, p. Domžale.

**Fotografski in
umetno slikarski atelje Avg. Černe**

Celje, Ljubljanska cesta 10 (prej V. Pick)

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene najnižje Poveča po vsaki sliki. Slika v olju, akvarel, pastel, po naravi in po vsaki sliki, fotografira za društva najceneje. Restavrira stare umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privatnike itd. itd.

Za fotografe znižane cene.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Štampilje

iz kovine in gumija
za obrtnike, trgovce, urade

Ciril Sitar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 13

JADRANSKA BANKA

Beograd.

Dionička glavnica: Din 60,000.000.—

Rezerva: Din 30,000.000.—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metković,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader,
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82.
 New-York City. **Banko Yugoslavo de Chile,**
 Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
 Porvenir.

Obrtna banka

v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri pošto-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG

d. d.

v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo **inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora** ter priporoča posebno prvo-vrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog, d. d. Centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15 II.
 Podružnica v Novem Sadu (Bačka).